

MEI 2011

PDOS

PENSIOENDIENST VOOR
DE OVERHEIDSSECTOR

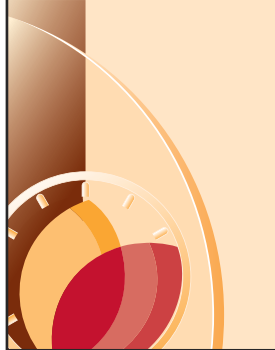
Overlevingspensioenen van de overheidssector

.be

Deze brochure werd opgesteld door de dienst communicatie van de PDOS.
Ze mag niet worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze
dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de PDOS.

Overlevingspensioenen van de overheidssector

Inhoud Deze brochure behandelt de volgende onderwerpen:

Inleiding	Enkele woorden over de PDOS	5
	Enkele opmerkingen betreffende de tekst van deze brochure	7
	De PDOS contacteren	8
Overlevingspensioenen	Rechthebbenden	12
	Berekening van een overlevingspensioen	13
	Het overlevingspensioen van de langstlevende echtgenoot	14
	Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden echtgenoot	16
	Het overlevingspensioen van de wezen	17
	Overzicht van de berekening voor de verschillende rechthebbenden	18
	Aanvraag van het overlevingspensioen	21
	Maximumbedragen	23
	Gewaarborgd minimum pensioenbedrag	24
Andere voordelen	Vakantiegeld en aanvullende toeslag bij het vakantiegeld	26
	Cumulatie	Cumulatie van een overlevingspensioen met een rustpensioen
Cumulatie van een overlevingspensioen met een beroepsactiviteit		29
Cumulatie van een overlevingspensioen met een vervangingsinkomen		32
Uitbetaling van de pensioenen	Uitbetaling door de CDVU	37
	Uitbetaling bij het begin of op het einde van de maand	38
	Betalingswijzen	38
	Inhoudingen op de pensioenen	39
	Terugvorderingen	40
	Aanpassing van de pensioenbedragen	42
	Beslaglegging en overdracht	42
	Wat te doen bij het overlijden van een gepensioneerde?	43
Begrafenisvergoeding	44	
Veel gestelde vragen (FAQ)	46	
De andere brochures van de PDOS	50	

Inleiding

Inleiding

Dit deel behandelt de volgende onderwerpen :	Enkele woorden over de PDOS	5
	Enkele opmerkingen betreffende de tekst van deze brochure	7
	De PDOS contacteren	8

Enkele woorden over de PDOS

Inleiding	<p>De Pensioendienst voor de overheidssector (PDOS) is een centrale instelling, d.w.z. dat haar werkterrein heel België beslaat en dat haar kantoren uitsluitend in Brussel gevestigd zijn. Er werken meer dan 500 personeelsleden.</p> <p>De opdrachten van de PDOS werden vastgelegd bij de wet van 12 januari 2006 (Belgisch Staatsblad van 3 februari 2006) tot oprichting van de "Pensioendienst voor de overheidssector".</p>
Toekenning en berekening van de pensioenen door de PDOS	<p>De PDOS kent het grootste gedeelte van de rust- en overlevingspensioenen van de overheidssector toe en berekent ze. Het gaat om de pensioenen van vastbenoemde of daarmee gelijkgestelde ambtenaren van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Federale overheid (ook leger, magistratuur en erkende eredienssten); • De Gewesten en de Gemeenschappen (ook onderwijs); • De geïntegreerde politie; • Sommige parastatale en pararegionale en paracommunautaire instellingen; • De meeste gemeenten, OCMW's, intercommunales; • Sommige bijzondere korpsen (Rekenhof, Raad van State,...); • De Post, Belgacom, BAC, Belgocontrol. <p>Sinds 1 januari 2007 zijn de pensioenen van de NMBS ten laste van de Staatskas. Deze pensioenen blijven echter toegekend, beheerd en uitbetaald door de NMBS.</p>

Inleiding

Betaling van de pensioenen door de CDVU

De PDOS berekent wel de bedragen van pensioenen, maar betaalt ze niet zelf. Dat doet de Administratie der Thesaurie, een centrale administratie van de FOD Financiën, meer bepaald de Centrale Dienst der Vaste Uitgaven (CDVU – zie blz 37).

Controle van de pensioenen

De pensioenen die worden toegekend door de PDOS voor de Federale overheid, Gemeenschappen en Gewesten worden pas definitief na goedkeuring door het Rekenhof.

Het Rekenhof is een instelling die:

- toeziet op alle uitgaven van de Staat
- en dientengevolge de wettelijkheid van de toegekende pensioenen in de overheidssector goedkeurt.

Voor de pensioenen van de lokale besturen organiseert de PDOS een eigen interne controle evenwaardig aan deze van het Rekenhof.

Vóór een pensioen is goedgekeurd, worden voorschotten betaald, die in vele gevallen met het definitieve bedrag overeenstemmen, maar die in twijfelgevallen lager kunnen zijn.

Na de goedkeuring wordt het definitieve pensioenbedrag uitbetaald, gevolgd door de eventueel verschuldigde achterstallen.

Inleiding

Enkele opmerkingen i.v.m. de tekst van deze brochure

De pensioen- wetgeving

De bedragen in deze brochure zijn reeds geïndexeerde bedragen (index van toepassing vanaf 31 mei 2011).

De inlichtingen in deze brochure zijn gebaseerd op de wetgeving en de reglementering die van toepassing is sinds 31 mei 2011.

Begrip ambtenaar

Het woord ambtenaar moet in deze brochure geïnterpreteerd worden als "ieder vastbenoemd of daarmee gelijkgesteld persoonslid tewerkgesteld in een openbare dienst". Uit deze definitie vloeit voort dat ook magistraten, leerkrachten, militairen, politie,... door het woord 'ambtenaar' worden gevat.

Gelijkheid man – vrouw

In de pensioenwetgeving van de overheidssector hebben mannen en vrouwen volledig dezelfde rechten, zowel wat de pensioenleeftijd, als wat het recht op pensioen betreft.

Als u in de tekst 'hij', 'zijn' of 'echtgenoot' leest, betekent dit dus niet dat de tekst enkel op mannen van toepassing is. Dit verhoogt de leesbaarheid i.p.v. telkens 'hij/zij', 'zijn/haar', 'echtgeno(o)t(e)' e.d. te schrijven.

Gemengde loopbaan

Indien een overleden personeelslid een loopbaan heeft gehad in verschillende sectoren (werknemer – zelfstandige – ambtenaar), dan is er gewoonlijk recht op afzonderlijke pensioenen, één in iedere regeling.

Deze brochure behandelt enkel de overlevingspensioenen van de overheidssector.

Zoekt u informatie omtrent de pensioenen in andere sectoren, dan doet u er goed aan inlichtingen te vragen bij de bevoegde dienst voor de pensioenen van de private sector (de Rijksdienst voor Pensioenen tel. 0800 50 246) of voor de pensioenen van de zelfstandigen (Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen tel. 02 546 42 11).

Inleiding

De PDOS contacteren

Het Contact Center

NIEUW!

Ons **Contact Center** beantwoordt al uw vragen (inlichtingen, formulieren, brochures,...)

Eén telefoonnummer en één mailadres:

02 558 60 00 - cc@pdos.fgov.be

Iedere werkdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur (vrijdag tot 16.00 uur)

De Pensioenpunten

Via de **Pensioenpunten** kunt u rechtstreeks met een PDOS-medewerker in contact komen

Bij elk **Pensioerpunt** staan speciaal opgeleide ambtenaren met jarenlange ervaring klaar. Iedereen die algemene of concrete inlichtingen wenst in verband met de **overheidspensioenen**, maar ook in verband met **de pensioenen van werknemers** en **van zelfstandigen**, kan hier terecht.

U kunt er ook formulieren krijgen of documenten afgeven (behalve wanneer uitdrukkelijk is bepaald dat een aangifte of aanvraag uitsluitend per aangetekende brief mag gebeuren).

Waar vindt u de Pensioenpunten?

U vindt de lijst van de **Pensioenpunten**

(adres, dagen en openingsuren) op:

- de flyer van de PDOS;
- de website van de PDOS: **www.pdos.fgov.be** (klikken op «contact»)

Een afspraak maken is niet mogelijk. Telefonisch contact kan enkel met de ambtenaren in Brussel via het Contact Center van de PDOS: 02 558 60 00.

Inleiding

Enkele praktische tips

- U mag een raming van uw toekomstig rustpensioenbedrag vragen vanaf de leeftijd van 55 jaar of 5 jaar voorafgaand aan de datum waarop u recht heeft op een rustpensioen.
- Indien u een raming van uw pensioenbedrag wenst, breng dan volgende documenten mee: een loopbaanoverzicht (met inbegrip van eventuele loopbaanonderbrekingen en verminderde prestaties) en een weddenfiche die minstens een overzicht geeft van de laatste vijf dienstjaren. U kan zich hiervoor wenden tot uw personeelsdienst.
- Bereid uw vragen goed voor en neem zoveel mogelijk documenten en gegevens i.v.m. uw vraag mee.
- Hou ermee rekening dat onze ambtenaren alleen bevoegd zijn om te antwoorden op vragen die behoren tot de opdracht van de Pensioendienst voor de overheidssector.
- Dikwijls kan de ambtenaar u meteen helpen, maar soms gebeurt het ook dat hij uw gegevens noteert en u vraagt om op een volgende zitdag terug te komen. Iedere vrijdag komen de ambtenaren van de Pensioenpunten naar de administratie te Brussel om daar de binnengebrachte documenten aan de bevoegde diensten af te geven en om eventueel bijkomende gegevens op te zoeken i.v.m. de hun gestelde vragen.
- Hou ermee rekening dat u soms wat moet wachten. Het kan tijd vragen om in een specifiek geval een volledig antwoord te geven.

Overlevings- pensioenen

Rechthebbenden

Een overlevingspensioen is een pensioen voor bepaalde rechthebbenden van een statutair ambtenaar die overleden is:

- ofwel tijdens zijn loopbaan;
- ofwel na zijn opruststelling;
- ofwel nadat hij definitief uit dienst is getreden (in dit geval zijn er voorwaarden inzake de duur van de loopbaan).

De rechthebbenden kunnen zijn:

- de langstlevende echtgenoot (weduwe of weduwnaar),
- de uit de echt gescheiden echtgenoot,
- de wezen

Voor ieder van die mogelijke rechthebbenden gelden bepaalde voorwaarden en een bijzondere berekeningswijze.

In het geval waar er meerdere rechthebbenden zijn, moet het totale overlevingspensioen worden verdeeld onder de verschillende rechthebbenden. Om het bedrag van een overlevingspensioen van één rechthebbende vast te stellen, moet men dus in een aantal gevallen ook rekening houden met de rechten van eventuele andere rechthebbenden.

Berekening van het overlevingspensioen

De **basisberekening** van het overlevingspensioen is als volgt:

$$60 \% \times \text{gemiddelde wedde van de laatste 5 jaren} \times T/N$$

T = totaal aantal maanden aanneembare diensten en perioden. In principe zijn de aanneembare diensten en perioden dezelfde als voor een rustpensioen dat op dezelfde datum zou ingaan.

N = aantal maanden tussen 20ste verjaardag en het overlijden, met een maximum van 480 (indien de echtgenoot vóór zijn 60ste verjaardag wegens lichamelijke ongeschiktheid of ambtshalve om een andere reden wordt gepensioneerd, is N het aantal maanden tussen de 20ste verjaardag en zijn opruststelling).

De breuk T/N mag niet meer dan 1 bedragen.

Het overlevingspensioen van de langstlevende echtgenoot

Het recht op overlevingspensioen

De langstlevende echtgenoot heeft recht op een overlevingspensioen als:

- hij niet veroordeeld is geweest om zijn echtgenoot naar het leven te hebben gestaan;
- het huwelijk ten minste 1 jaar geduurd heeft (als het huwelijk minder dan 1 jaar geduurd heeft, heeft de langstlevende echtgenoot recht op een tijdelijk pensioen gedurende 1 jaar).

Het huwelijk hoeft geen volledig jaar geduurd te hebben als:

- er op het ogenblik van het overlijden een kind ten laste van 1 van beide echtgenoten is of
- er uit het huwelijk een kind geboren is (zelfs postuum) of
- het overlijden het gevolg is van een ongeval of beroepsziekte die dateert van na het huwelijk.

In bepaalde gevallen moet een aanvraag ingediend worden (zie verder).

De berekening van het overlevingspensioen

Als de langstlevende echtgenoot **de enige rechthebbende** is: dan wordt het overlevingspensioen berekend volgens de basisformule (zie p.13).

Wanneer er tegelijk een langstlevende echtgenoot en **een rechthebbende uit de echt gescheiden echtgenoot** is: in dit geval wordt het overlevingspensioen verdeeld. Het gedeelte waarop de uit de echt gescheiden echtgenoot recht heeft, wordt van het overlevingspensioen afgetrokken (zie voorbeeld p.19).

De langstlevende echtgenoot krijgt dan het overblijvende gedeelte, maar in ieder geval krijgt hij als garantie **ten minste de helft van het overlevingspensioen**.

Deze verdeling is definitief, d.w.z. dat het overlevingspensioen van de langstlevende echtgenoot niet wordt aangepast bij bijv. het opnieuw huwen of het overlijden van de uit de echt gescheiden echtgenoot.

Er zijn gelijktijdig **een langstlevende echtgenoot én rechthebbende wezen uit een ander huwelijk**: het overlevingspensioen wordt verdeeld onder deze twee groepen rechthebbenden.

Het overlevingspensioen van de langstlevende echtgenoot

De langstlevende echtgenoot is jonger dan 45 jaar

Zolang de langstlevende echtgenoot nog geen 45 jaar oud is (tenzij hij ten minste 66% blijvend arbeidsongeschikt is of een kind ten laste heeft), wordt het bedrag van het overlevingspensioen beperkt tot het gewaarborgde minimumbedrag (zie p.24).

Indien de overleden echtgenoot ook een bijambt uitoefende, worden de eventuele andere pensioenen of renten afgetrokken van dit gewaarborgd minimumbedrag.

Indien de overlevende echtgenoot jonger is dan 45 jaar maar ten minste 66% blijvend arbeidsongeschikt is of een kind ten laste heeft, wordt het volledige overlevingspensioen uitbetaald (zie basisberekening p.13).

Nieuw huwelijk van de overlevende echtgenoot

Indien de langstlevende echtgenoot opnieuw hertrouwt, wordt de uitbetaling van het overlevingspensioen geschorst vanaf de eerste dag van de maand die volgt op het nieuwe huwelijk. De uitbetaling wordt hernomen vanaf de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de echtgenoot (of ondertussen echtgescheiden echtgenoot) met wie de langstlevende echtgenoot hertrouwd was.

Indien het overlevingspensioen uit hoofde van deze overleden echtgenoot (of echtgescheiden echtgenoot) evenwel voordeliger is, wordt dit pensioen toegekend en blijft het pensioen uit hoofde van de eerste overleden echtgenoot geschorst.

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden echtgenoot

Het recht op overlevingspensioen

De uit de echt gescheiden echtgenoot heeft recht op een gedeelte van het overlevingspensioen als hij:

- niet opnieuw gehuwd is vóór het overlijden van de ex-echtgenoot;
- niet veroordeeld is geweest om zijn ex-echtgenoot naar het leven te hebben gestaan.

In bepaalde gevallen moet een aanvraag worden ingediend. De oorzaak van de echtscheiding heeft geen weerslag op het recht op het overlevingspensioen van de gescheiden echtgenoot.

De berekening van het overlevingspensioen

Het gedeelte van het overlevingspensioen waarop de uit de echt gescheiden echtgenoot recht heeft, wordt vastgesteld op basis van het aantal jaren huwelijk die samenvallen met de loopbaan van de ex-echtgenoot.

Als er bij het overlijden van de ambtenaar gelijktijdig **een uit de echt gescheiden echtgenoot én rechthebbende wezen uit een ander huwelijk zijn**, wordt het overlevingspensioen verdeeld onder deze twee groepen rechthebbenden.

De uit de echt gescheiden echtgenoot heeft geen recht op het gewaarborgd minimum pensioenbedrag.

De uit de echt gescheiden echtgenoot is jonger dan 45 jaar

Zolang de uit de echt gescheiden echtgenoot geen 45 jaar oud is, wordt de betaling van het overlevingspensioen geschorst. Het overlevingspensioen wordt wél uitbetaald indien hij 66 % blijvend arbeidsongeschikt is of een kind ten laste heeft.

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden echtgenoot

Nieuw huwelijk van de uit de echt gescheiden echtgenoot

Indien de uit de echt gescheiden echtgenoot opnieuw hertrouwt, wordt de uitbetaling van het overlevingspensioen geschorst vanaf de eerste dag van de maand die volgt op het nieuwe huwelijk. De uitbetaling wordt hernomen vanaf de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de echtgenoot (of ondertussen echt-gescheiden echtgenoot) met wie de uit de echt gescheiden echtgenoot hertrouwd was. Indien het overlevingspensioen uit hoofde van deze overleden echtgenoot (of echtgescheiden echtgenoot) evenwel voordeliger is, wordt dit pensioen toegekend en blijft het pensioen uit hoofde van de eerste overleden echtgenoot geschorst.

Het overlevingspensioen van de wezen

Het recht op overlevingspensioen

De volle wezen hebben recht op een overlevingspensioen zolang ze geen 18 jaar oud zijn (of langer, als ze na die leeftijd nog recht geven op kinderbijslag).

De berekening van het overlevingspensioen

Ingeval van wezen gebeurt de verdeling van het overlevingspensioen als volgt:

- 1 wees: 6/10 van het overlevingspensioen
- 2 wezen: samen 8/10 van het overlevingspensioen
- 3 of meer wezen: samen het overlevingspensioen

Betreffende de wezen gelden er allerlei regels (over wezen die met volle wezen gelijkgesteld worden, over verdelingen tussen groepen wezen uit verschillende huwelijken e.d.), waar we hier niet verder op ingaan.

Wezen hebben geen recht op het gewaarborgd minimum pensioenbedrag.

Overzicht van de berekening voor de verschillende rechthebbenden

Basisberekening van het overlevingspensioen :

**OP = 60% van de referentiewedde x T/N,
beperkt tot 50% van de maximumwedde x T/N**

Rechthebbende: de langstlevende echtgenoot	Rechthebbenden: één of meerdere uit de echt gescheiden echtgenoten	Rechthebbenden: één of meerdere wezen van dezelfde ouders
<ul style="list-style-type: none"> • heeft recht op het volledige OP (basisberekening) • indien geen 45 jaar: OP beperkt tot het gewaarborgd minimumpensioen (behalve bij kinderlast of langstlevende is 66% blijvend arbeidsongeschikt) 	<p>Er is één uit de echt gescheiden echtgenoot</p> <ul style="list-style-type: none"> • deze heeft recht op: <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> $PS \times \frac{\text{aantal maanden huwelijk tijdens loopbaan}}{\text{aantal maanden loopbaan}}$ </div> <p>Er zijn meerdere uit de echt gescheiden echtgenoten</p> <ul style="list-style-type: none"> • ieder heeft recht op een deel van het OP volgens de formule: <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> $PS \times \frac{\text{aantal maanden huwelijk tijdens loopbaan}}{\text{aantal maanden loopbaan}}$ </div> <p>In beide gevallen</p> <ul style="list-style-type: none"> • uitbetaling van het OP is geschorst tot de leeftijd van 45 jaar (behalve bij kinderlast of ex-echt. is 66% blijvend arbeidsongeschikt) • nooit recht op het gewaarborgd minimum 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 wees: recht op 60 % van de basisberekening OP • 2 wezen: recht op 80 % van de basisberekening OP • 3 of meerdere wezen: samen een volledig OP <p>Wezen hebben nooit recht op het gewaarborgd minimum</p>

De bovenstaande tabel is niet limitatief. Het overlevingspensioen kan worden verdeeld onder verschillende rechthebbenden. In onderstaand voorbeeld wordt een verdeling van het overlevingspensioen uitgewerkt tussen een langstlevende echtgenoot en een uit de echt gescheiden echtgenoot. Indien u vragen heeft omtrent een bijzondere situatie, aarzel dan niet de PDOS te contacteren.

Overzicht van de berekening voor de verschillende rechthebbenden

Voorbeeld berekening van een overlevingspensioen tussen een langstlevende echtgenoot en een uit de echt gescheiden echtgenoot

Gegevens:

De heer X is geboren op 24/6/1945 en overleden op 12/1/2007. Hij nam zijn rustpensioen op 1/9/2005. Zijn loopbaan start op 1/9/1970 en eindigt op 31/8/2005. Legerdienst 1 jaar (1/11/1968 -31/10/1969). Studies tot 31/8/1968.
 Referentiewedde = 30 212,35 EUR
 Gehuwd een eerste maal op 5/10/1970 en gescheiden op 20/6/1980.
 Gehuwd de tweede maal op 3/3/1985.

Formule OP:

60% van de referentiewedde x T/N
 beperkt tot 50% max. wedde x T/N

Referentiewedde = 30 212,35 EUR

Vaststelling T:

Prestaties	Aantal maanden
Studieduur vanaf 1 ^{ste} dag van het jaar van de 20 ^{ste} verjaardag: Van 1/1/1965 tot 31/8/1968	44
Legerdienst: Van 1/11/1968 tot 31/10/1969	12
Prestaties als ambtenaar: Van 1/9/1970 tot en met 31/08/2005	420
Totaal teller	476

Overzicht van de berekening voor de verschillende rechthebbenden

Vaststelling N:

aantal maanden tussen de 20ste en 60ste verjaardag
= 480 maanden

Berekening van het OP:

$30\ 212,35 \times 60\% \times 476/480$
beperkt tot:
 $30\ 212,35 \times 50\% \times 476 / 480 = \mathbf{14\ 980,29\ EUR}$

Verdeling van het OP:

Berekening van het deel van de echtgescheiden echtgenoot:

Vaststelling van de prestaties tijdens de duur
van het 1ste huwelijk:

Van 05/10/1970 tot 20/6/1980

= 9 jaar en 8 maanden (= 116 maanden)

De echtgescheiden echtgenoot krijgt dus

$14\ 980,29\ EUR \times 116/476 = \mathbf{3\ 650,66\ EUR}$

De langstlevende echtgenoot krijgt het resterende bedrag:

$14\ 980,29\ EUR - 3\ 650,66\ EUR = \mathbf{11\ 329,64\ EUR}$

Aanvraag van het overlevingspensioen

In sommige gevallen opent de Pensioendienst voor de overheidssector ambtshalve een overlevingspensioendossier; in andere gevallen is het absoluut nodig dat de betrokkene zelf een aanvraag indient.

Indien de aanvraag werd ingediend **binnen de 12 maanden volgend op het overlijden**, neemt het overlevingspensioen aanvang op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden.

Indien de aanvraag **later** wordt ingediend, neemt het overlevingspensioen aanvang de eerste dag volgend op de aanvraag.

Opgelet: deze alinea is in bepaalde gevallen niet van toepassing op de uit de echtgescheiden echtgenoot (zie p.22).

Wanneer is geen aanvraag vereist ?

De pensioendienst voor de overheidssector (PDOS) zal van ambtswege een dossier overlevingspensioen openen als:

- de overleden ambtenaar een rustpensioen genoot dat werd beheerd door de PDOS, **en**
- de rechthebbende is:
  - een langstlevende echtgenoot;
  - de uit de echt gescheiden echtgenoot (echtenoten) **als enige mogelijke rechthebbende(n)** (dwz. de overleden ambtenaar laat geen langstlevende echtgenoot of kinderen na);
  - een wees of meerdere wezen jonger dan 18 jaar **die de enige rechthebbenden** zijn (dwz. de overleden ambtenaar laat geen langstlevende echtgenoot of een ex-echtgenoot na).

Er is eveneens geen aanvraag vereist als een kind jonger dan 18 jaar **recht heeft op een overlevingspensioen** en dit ingevolge het overlijden van een ouder die zelf een overlevingspensioen genoot dat werd beheerd door de PDOS en indien dit kind de enige rechthebbende is.

Aanvraag van het overlevingspensioen

Wanneer is een aanvraag vereist ?

De rechthebbende moet in alle andere gevallen een aanvraag indienen, dwz.:

- de overleden ambtenaar genoot nog geen rustpensioen ;
- het rustpensioen werd **niet beheerd door de PDOS** ;
- de **uit de echt gescheiden echtgenoot** is niet de enige rechthebbende :
  - **opgelet:** indien er zowel een langstlevende als een uit de echt gescheiden echtgenoot is, verliest de uit de echt gescheiden echtgenoot die zijn pensioenaanvraag niet ingediend heeft binnen het jaar volgend op het overlijden van zijn ex-echtgenoot, zijn recht op overlevingspensioen.
  - **de wezen:** als zij 18 jaar of ouder zijn (en zij genieten nog kinderbijslag), of als er nog andere mogelijke rechthebbenden zijn.

Bij wie moet de aanvraag worden ingediend ?

- de echtgenoot is overleden nà zijn openstelling

- ▶ de aanvraag moet ingediend worden bij de PDOS

- de echtgenoot is overleden in actieve dienst
- de ambtenaar is overleden voor de pensioenleeftijd maar nadat hij de dienst definitief verlaten heeft

- ▶ de aanvraag moet ingediend worden :
  - bij het bestuur waarvan hij deel uitmaakte of uitgemaakt heeft,
  - rechtstreeks bij de PDOS

Maximumbedragen voor de overlevingspensioenen

Maximumbedragen	<p>De overlevingspensioenen worden beperkt tot 2 soorten maximumbedragen :</p> <ul style="list-style-type: none"> • een relatief maximum • een absoluut maximum
Het relatief maximum	<p>Het relatief maximum bedraagt 50 % van de maximumwedde verbonden aan de laatste graad van de overleden echtgenoot, vermenigvuldigd met de breuk T/N.</p> <p>T = geheel van de aanneembare diensten en perioden uitgedrukt in maanden. In principe zijn de aanneembare diensten en perioden dezelfde als voor een rustpensioen dat zou aanvangen op dezelfde datum.</p> <p>N = aantal maanden tussen 20ste verjaardag en overlijden, met een maximum van 480 (indien de overleden echtgenoot vóór zijn 60ste verjaardag wegens lichamelijke ongeschiktheid of het bereiken van de leeftijdsgrens gepensioneerd was, is N het aantal maanden tussen de 20ste verjaardag en zijn opruststelling).</p> <p>Als het pensioen echter niet voortvloeit uit een hoofdamt of als de ambtenaar niet tijdens zijn loopbaan is overleden en hij slechts tussen 5 en 20 dienstjaren telde, bedraagt het relatief maximum 50 % van de laatste wedde van de overleden ambtenaar, vermenigvuldigd met de breuk T/N.</p>
Het absoluut maximum	<p>Het absoluut maximum voor een overlevingspensioen is vastgesteld op een maandelijks bruto bedrag van 4301,75 EUR (bedrag van toepassing vanaf 31 mei 2011).</p>

Gewaarborgd minimum pensioenbedrag voor overlevingspensioenen

Gewaarborgd minimum bedrag	<p>Het <u>gewaarborgde minimumbedrag voor een langstlevende echtgenoot</u> bedraagt vanaf 31 mei 2011 1.078,21 EUR bruto per maand. Als het eigenlijke pensioen lager is, wordt er een supplement gewaarborgd minimum aan toegevoegd.</p> <p>Dit supplement wordt enkel toegekend aan de langstlevende echtgenoot, van wie de overleden echtgenoot een hoofdambt bekleedde.</p>
Vermindering van het supplement gewaarborgd minimum	<p>Als de <u>gepensioneerde andere pensioenen of renten</u> geniet, worden die van het supplement afgetrokken (renten wegens arbeidsongeval e.d., die gedeeltelijk een lichamelijk schade vergoeden, worden slechts voor de helft afgetrokken).</p>
Schorsing van het supplement gewaarborgd minimum	<p>De <u>uitbetaling van het supplement</u> wordt geschorst als de betrokkene een beroepsactiviteit uitoefent die leidt tot de schorsing of vermindering van het overlevingspensioen.</p>

Andere voordelen

Vakantiegeld en aanvullende toeslag bij het vakantiegeld

Vakantiegeld

Onder bepaalde voorwaarden ontvangen sommige rechthebbenden op een overlevingspensioen **vakantiegeld**. Dit vakantiegeld wordt één maal per jaar in de loop van de maand mei toegekend.

De toekenningsvoorwaarden hebben o.a. te maken met:

- de leeftijd (vanaf 45 jaar voor de langstlevende en uit de echt gescheiden echtgenoot);
- het totale bruto pensioenbedrag in de maand mei : maximumbedrag in mei 2011 : 1.669,68 EUR ;
- geen vermindering van het pensioenbedrag wegens de uitoefening van een beroepsactiviteit of het genot van een vervangingsinkomen.

In 2011 bedraagt het vakantiegeld 240,52 EUR.

Onder bepaalde voorwaarden kunnen ook wezen vakantiegeld ontvangen.

Aanvullende toeslag bij het vakantiegeld

Een **aanvullende toeslag bij het vakantiegeld** wordt toegekend aan de langstlevende echtgenoot die werkelijk een supplement gewaarborgd minimum geniet. In 2011 bedraagt deze aanvullende toeslag 363,63 EUR.

Ambtshalve toekenning

Het vakantiegeld en de aanvullende toeslag bij het vakantiegeld worden ambtshalve uitbetaald; daarvoor moet dus geen aanvraag ingediend worden.

Vermindering op het vakantiegeld

Bij gepensioneerden die ook vakantiegeld of de aanvullende toeslag bij het vakantiegeld ontvangen voor een pensioen van de private sector (toegekend door de Rijksdienst voor Pensioenen) wordt dit bedrag respectievelijk van het vakantiegeld of de aanvullende toeslag bij het vakantiegeld van de overheidssector afgetrokken.

Cumulaties

Cumulaties

Cumulatie van een overlevingspensioen met een rustpensioen

Het valt voor dat iemand tegelijk recht heeft op :

- een rustpensioen uit hoofde van zijn eigen loopbaan
- en een overlevingspensioen uit hoofde van het overlijden van zijn (ex)echtgenoot.

In zo'n geval, wordt de som van het rust- en overlevingspensioen in principe beperkt tot 55 % van de maximumwedge van de laatste weddenschaal van de overleden (ex)echtgenoot.

Op deze regel zijn er enkele uitzonderingen, die een kleinere vermindering mogelijk maken wanneer het totale bedrag van de pensioenen bepaalde grenzen niet overschrijdt.

Cumulaties

Cumulatie van een overlevingspensioen met een beroepsactiviteit

Aangifte De rechthebbende van een overlevingspensioen die een beroepsactiviteit wil uitoefenen, moet dat vooraf aangeven.

Vanaf 1 januari 2006 is de voorafgaandelijke aangifteplicht niet meer nodig voor de gepensioneerden die de volle leeftijd van 65 jaar hebben bereikt, met uitzondering voor het jaar waarin het pensioen ingaat.

De grenzen inzake toegelaten beroepsinkomsten

Hij moet ermeê rekening houden dat zijn pensioenbedrag kan verminderd of geschorst worden van zodra de beroepsinkomsten de toegelaten grenzen overschrijden.

1. U bent jonger dan 65 jaar :

a) en u geniet uitsluitend één of meer overlevingspensioenen van de overheidssector of in een andere pensioenregeling.

Aard van de uitgevoerde activiteit	Jaargrens van de toegelaten beroepsinkomsten in 2011 Bedragen uitgedrukt in EUR	
	Zonder kinderlast	Met kinderlast
1. Werknemer, andere activiteiten, mandaten, ambt of post	17.280,00 bruto	21.600,00 bruto
2. Zelfstandige, helper zelfstandige, gelijktijdige of opeenvolgende activiteiten	13.824,00 netto	17.280,00 netto

Cumulaties

b) en u geniet één of meer overlevingspensioenen van de overheidssector of in een andere pensioenregeling die u cumuleert met één of meerdere rustpensioenen.

Aard van de uitgeoefende activiteit	Jaargrens van de toegelaten beroepsinkomsten in 2011 Bedragen uitgedrukt in EUR	
	Zonder kinderlast	Met kinderlast
1. Werknemer, andere activiteiten, mandaten, ambt of post	7.421,57 bruto	11.132,37 bruto
2. Zelfstandige, helper zelfstandige, gelijktijdige of opeenvolgende activiteiten	5.937,26 netto	8.905,89 netto

2. U bent 65 jaar of ouder

Aard van de uitgeoefende activiteit	Jaargrens van de toegelaten beroepsinkomsten in 2011 Bedragen uitgedrukt in EUR	
	Zonder kinderlast	Met kinderlast
1. Werknemer, andere activiteiten, mandaten, ambt of post	21.436,50 bruto	26.075,00 bruto
2. Zelfstandige, helper zelfstandige, gelijktijdige of opeenvolgende activiteiten	17.149,19 netto	20.859,97 netto

Cumulaties

Wanneer wordt het pensioen geschorst of verminderd?

Wanneer de jaarnorm met minder dan 15% wordt overschreden, wordt het pensioenbedrag gedurende het betrokken kalenderjaar verminderd naar rato van het percentage waarmee de inkomsten deze jaarnorm overschrijden.

Concreet betekent dit dat voor een persoon, jonger dan 65 jaar, die uitsluitend één of meerdere overlevingspensioenen geniet en een beroepsinkomen van 19.440,00 EUR heeft (zonder kinderlast), het pensioen zal verminderd worden met 13%. Het bedrag van 19.440,00 EUR overschrijdt de jaargrens van 17.280,00 EUR met 2.160,00 EUR, of met 12,5%. Dit percentage wordt afgerond tot 13%.

Wanneer de jaargrens met 15% of meer wordt overschreden, wordt de uitbetaling van het pensioen voor het betrokken kalenderjaar volledig geschorst.

Voor meer informatie omtrent de cumulatieregeling, zie de brochure "Cumulatie van de pensioenen van de overheidssector met een beroeps- of vervangingsinkomen".

Opmerkingen

- **Het scheppen van wetenschappelijke of artistieke werken:** Het pensioen wordt volledig uitbetaald als de activiteit bestaat in het scheppen van wetenschappelijke of artistieke werken. Hieraan zijn wel specifieke voorwaarden verbonden
- **De bedragen vermeld in deze rubriek verhogen niet met de indexevolutie.**

Cumulaties

U cumuleert uw overlevingspensioen met een werkloosheidsvergoeding of een primaire ongeschiktheidsuitkering of een invaliditeitsuitkering of een aanvullende vergoeding toegekend in het kader van een conventioneel brugpensioen ?

Uitkering wegens werkloosheidsvergoeding of een primaire ongeschiktheidsuitkering of een invaliditeitsuitkering of een aanvullende vergoeding toegekend in het kader van een conventioneel brugpensioen

Vanaf 1 januari 2007 wordt het overlevingspensioen geschorst gedurende de **kalendermaanden** gedurende welke u effectief:

- een primaire ongeschiktheidsuitkering geniet;
- een werkloosheidsvergoeding geniet;
- één van deze twee voordelen geniet, toegekend krachtens een buitenlandse wetgeving of door een instelling van internationaal publiek recht;
- een invaliditeitsuitkering ontvangt toegekend krachtens de Belgische wetgeving;
- een aanvullende vergoeding werd toegekend in het kader van een conventioneel brugpensioen (het conventioneel brugpensioen is samengesteld uit een werkloosheidsvergoeding en een aanvullende vergoeding. Deze vergoeding is ten laste van de werkgever).

Uitzondering

In afwijking van dit principe is de cumulatie toegestaan **voor een beperkte duur in de tijd van 12 al dan niet opeenvolgende maanden** over de gehele levensduur van het pensioen, en dit ongeacht of het vervangingsinkomen al dan niet ontvangen werd voor alle werkdagen van de maand.

Cumulaties

Indien dit vervangingsinkomen niet werd ontvangen voor alle werkdagen van de maand, dan zal dit inkomen worden beschouwd als een beroepsinkomen en zijn de cumulatierregels met een beroepsinkomen van toepassing.

Indien gedurende deze 12 maanden het bedrag van het overlevingspensioen het bedrag van de inkomensgarantie voor ouderen overschrijdt (het zgn. IGO), nl. 635,53 EUR (bedrag vanaf 1 september 2011) per maand, dan wordt het overlevingspensioen tot dit bedrag teruggebracht.

U cumuleert uw overlevingspensioen met een uitkering wegens loopbaanonderbreking ?

Uitkering wegens loopbaanonderbreking

Het overlevingspensioen wordt geschorst gedurende **de kalendermaanden** gedurende u welke effectief :

- een uitkering wegens loopbaanonderbreking of vermindering van de arbeidsprestaties of wegens tijdskrediet (dwz. een gedeeltelijke of volledige loopbaanonderbreking) geniet;
- als ambtenaar een premie ontvangt in het kader van de halftijdse vervroegde uittreding.

Indien u de uitbetaling van uw overlevingspensioen wenst te behouden, dan moet u afstand doen van dit vervangingsinkomen.

Op eenvoudig verzoek (schriftelijk, telefonisch, ...) zal de PDOS u een voorgedrukt formulier "Afstand van vervangingsinkomen" toesturen.

Cumulaties

OPGELET! Dit betreft niet:

- de uitkering toegekend wegens loopbaanonderbreking of vermindering van arbeidsprestaties om **palliatieve zorgen** te verstrekken;
- de uitkering wegens **ouderschapsverlof**;
- de uitkering wegens de verzorging van een gezins- of familielid tot in de tweede graad dat lijdt aan een ernstige ziekte.

Een dergelijke uitkering wordt gelijkgesteld met een inkomen als werknemer en de normale cumulatierregels met een inkomen voortvloeiend uit een beroepsactiviteit zijn van toepassing (zie "Aanverwante onderwerpen").

Deze regel geldt ook voor het weddencomplement dat wordt toegekend in het kader van de vrijwillige vierdagenweek.

Uitbetaling van de pensioenen

Uitbetaling van de pensioenen

Inleiding De PDOS berekent wel de bedragen van overlevingspensioenen, maar betaalt ze niet zelf. Dat doet de Administratie der Thesaurie, een centrale administratie van de FOD Financiën, meer bepaald de Centrale Dienst der Vaste Uitgaven (CDVU).

Inhoud Dit deel behandelt de volgende onderwerpen.

Uitbetaling door de CDVU	37
Uitbetaling bij het begin of op het einde van de maand	38
Betalingswijzen	38
Inhoudingen op de pensioenen	39
Terugvorderingen	40
Aanpassing van de pensioenbedragen	42
Beslaglegging en overdracht	42

Uitbetaling van de pensioenen

Uitbetaling door de CDVU

De uitbetaling van de pensioenen gebeurt door de Administratie der Thesaurie, meer bepaald de Centrale Dienst der Vaste Uitgaven (CDVU).

Voor alle inlichtingen in verband met de uitbetaling van overheidspensioenen, wendt men zich dan ook het best rechtstreeks tot die dienst.

De CDVU is te bereiken :

- schriftelijk op het adres (liefst met vermelding van pensioennummer, naam, adres en telefoonnummer) :

Thesaurie- CDVU Pensioenen
Kunstlaan 30
1040 Brussel

- telefonisch op het nummer 02 572 57 11
(van 08.45 uur tot 11.45 uur en van 13 uur tot 16 uur);
- per fax op het nummer 02 579 58 51 ;
- via de website: www.cdvupensioenen.fgov.be

Bovendien is de CDVU toegankelijk voor bezoekers tijdens de werkdagen van 08.45 uur tot 11.45 uur en van 13 uur tot 16 uur op het adres :

Handelsstraat 96-112
1040 Brussel
(vlakbij metrostation Kunst-wet).

Uitbetaling van de pensioenen

Uitbetaling bij het begin of op het einde van de maand

Gewoonlijk wordt het pensioen uitbetaald op de laatste werkdag van de maand waarop het betrekking heeft (= betaling na vervallen termijn). Het pensioen van de maand december wordt echter uitbetaald op de eerste werkdag van januari.

Sommige pensioenen worden uitbetaald op de eerste werkdag van de maand waarop ze betrekking hebben (= voorafbetaling). Dat is het geval voor:

- een pensioen dat is ingegaan **vóór** 1 januari 1988;
- een overlevingspensioen dat wordt toegekend aan de rechthebbende van iemand wiens pensioen of wedde bij zijn overlijden vooraf betaald werd.

Betalingswijzen

De 2 meest courante betalingswijzen in België zijn :

- de circulaire cheque
- storting op een post- of bankrekening.

Beide betalingswijzen zijn gratis voor de gepensioneerde. Indien de (toekomstige) gepensioneerde geen andere instructies geeft, wordt zijn pensioen d.m.v. **een circulaire cheque** uitbetaald.

Uiteraard is een betaling via de **post- of bankrekening** veiliger. Het pensioen wordt dan gestort op een rekening bij een bank die daartoe een akkoord heeft afgesloten met de Federale overheid (in de praktijk hebben bijna alle banken dat gedaan). Het moet gaan om een rekening op naam van de gepensioneerde zelf of op naam van de gepensioneerde en die van de echtgenoot (gemeenschappelijke rekening).

Om de betaling op een post- of bankrekening te verkrijgen kan u op het postkantoor of op de bank, naargelang het geval, **het verbintenisformulier voor staatspensioenen** in drievoud invullen. Dit formulier kan u ook downloaden vanaf de website www.cdvupensioenen.fgov.be (rubriek "formulieren).

Uitbetaling van de pensioenen

Indien u op een andere wijze wenst te worden uitbetaald (per volmacht aan een derde, of op een rekening in buitenlandse munt) of indien uw pensioen geheel of gedeeltelijk moet worden uitbetaald aan een derde (bv. bij beslaglegging in geval van schulden of onderhoudsgeld), dan neemt u het best contact op met de Rekenplichtige der Geschillen, sectie liggende gelden, Wetstraat 71 te 1040 Brussel, tel. 02 233 79 08.

Inhoudingen op de pensioenen

De inhoudingen op het overlevingspensioen zijn :

- de ziekte- en invaliditeitsverzekering,
- de solidariteitsbijdrage,
- de bedrijfsvoorheffing

De inhouding ziekte- en invalidi- teitsverzekering

Overeenkomstig de wetgeving op de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering wordt op de overlevingspensioenen die een bepaald bedrag overschrijden, 3,55 % ingehouden.

De solidariteits- bijdrage

Op de overlevingspensioenen wordt vanaf een bepaald bedrag een solidariteitsbijdrage van 0,5 % tot 2 % afgehouden. Deze bedragen variëren naargelang het totaal maandelijks bruto bedrag van alle pensioenen die de gepensioneerde geniet en naargelang zijn gezinstoestand (alleenstaand of met gezinslast).

De bedrijfsvoorheffing

De pensioenen zijn tevens onderworpen aan de aan de bron verschuldigde bedrijfsvoorheffing.

Uitbetaling van de pensioenen

Terugvorderingen

In toepassing van de artikelen 17 en 18 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het "handvest" van de sociaal verzekerde, mag de PDOS geen onterecht betaalde pensioenbedragen terugvorderen die het gevolg zijn van een juridische vergissing (bijvoorbeeld: verkeerde toepassing van de wettelijke en reglementaire bepalingen) of van een materiële vergissing (bijvoorbeeld: een coderingsfout). In deze gevallen zal de PDOS u een gemotiveerde beslissing toesturen waarin de wijziging van het pensioenbedrag voor de toekomst wordt verantwoord.

Toch kan de PDOS onterecht betaalde pensioenbedragen terugvorderen binnen een termijn van 6 maanden indien :

- de PDOS niet kon beschikken over de informatie die toelaat om de betaling van de onverschuldigd betaalde bedragen te vermijden ;
- de PDOS heeft rekening gehouden met de enige beschikbare elementen, die nadien onjuist blijken te zijn ;
- het materieel gezien niet mogelijk was voor de PDOS om rekening te houden met een nieuw element dat hem werd meegedeeld.

Uitbetaling van de pensioenen

De PDOS zal de pensioenbedragen die de laatste drie jaar ten onrechte uitbetaald werden, terugvorderen indien blijkt dat :

- de door u geraamde inkomsten lager liggen dan hun werkelijk bedrag. Deze verjaringstermijn begint evenwel te lopen vanaf 1 juni van het kalenderjaar dat volgt op dit waarin de overschrijding van de grensbedragen heeft plaatsgevonden;
- u de verbintenissen niet naleeft tot melding aan de PDOS van:
  - o het aanvatten ;
  - o de hervatting of de wijziging van een beroepsactiviteit ;
opgelet! Vanaf 1 januari 2006 is de voorafgaande verklaring niet meer verplicht voor de gepensioneerden die de volle leeftijd van 65 jaar hebben bereikt, met uitzondering voor het jaar waarin het pensioen ingaat.
  - o de wijziging van het beroepsinkomen ;
  - o het verlies van kinderlast ;
  - o het bekomen van enig vervangingsinkomen.

Uitbetaling van de pensioenen

Aanpassing van de pensioenbedragen

Aanpassing aan de index- schommelingen

De overlevingspensioenen volgen de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

Aanpassing aan de evolutie van de bezoldigingen (perequatie)

De overlevingspensioenen volgen de evolutie van de bezoldigingen. Die aanpassing heet de "perequatie". De perequatie wordt ambtshalve toegepast en moet dus niet worden aangevraagd.

Beslaglegging en overdracht

De pensioenbedragen komen slechts binnen bepaalde grenzen in aanmerking voor beslaglegging of overdracht.

De grensbedragen voor het jaar 2011 zijn vastgesteld als volgt :

- Het gedeelte van de pensioenen dat hoger is dan 1.300,00 EUR netto per maand kan voor het totale bedrag in beslag genomen of overgedragen worden.
- Het gedeelte boven 1.077,00 EUR en niet hoger dan 1.300,00 EUR kan niet in beslag genomen of overgedragen worden voor meer dan 2/5
- Het gedeelte boven 1.003,00 EUR en niet hoger dan 1.077,00 EUR kan niet in beslag genomen of overgedragen worden voor meer dan 1/5
- Het gedeelte van de bedragen niet hoger dan 1.003,00 EUR kan niet in beslag genomen of overgedragen worden.

Ingeval van één of meer kinderen ten laste, worden bovenvermelde bedragen vermeerderd met 62,00 EUR per kind ten laste. In principe komt het totaalbedrag van de pensioenen, renten, wedden, ... in aanmerking voor het bepalen van de beslaglegging of de overdracht.

De bedragen in dit onderdeel zijn niet gekoppeld aan de indexevolutie en worden jaarlijks vastgesteld.

Wat te doen bij het overlijden van een gepensioneerde?

Als een gepensioneerde overlijdt, moet de CDVU zo vlug mogelijk op de hoogte worden gebracht.

Als de overleden gepensioneerde per circulaire cheque betaald werd en hij de laatste circulaire cheque niet meer heeft verzilverd, moet die cheque - bij voorkeur met een ongezegeld uittreksel uit de overlijdensakte - terug naar de CDVU worden gestuurd.

In geen geval mag iemand anders na het overlijden van de gepensioneerde proberen de cheque zelf te innen, zelfs niet als hij over een volmacht beschikt.

De erfgenamen kunnen geen aanspraak maken op het pensioenbedrag van de maand van het overlijden.

Alle eventueel nog verschuldigde pensioenbedragen (met uitzondering van het laatste maandbedrag) zullen aan de nalatenschap worden uitbetaald op voorwaarde dat daartoe binnen het jaar na datum van het overlijden een aanvraag wordt gericht aan de CDVU - Dienst Pensioenen - Kunstlaan 30 te 1040 Brussel

Wanneer de wezen echter recht hebben op een overlevingspensioen ingevolge het overlijden van een ouder die zelf een overlevingspensioen genoot, hebben zij recht op het pensioen van de maand van het overlijden evenals op de pensioenbedragen die nog eventueel zouden verschuldigd zijn.

N.B. : Bij betaling van het pensioen op een bankrekening kan het gebeuren dat het pensioen nog wordt doorbetaald na de maand van overlijden, bijvoorbeeld wanneer de CDVU niet tijdig op de hoogte wordt gebracht van het overlijden. In een dergelijk geval zal de bank, zodra de CDVU daarom verzoekt, de onterecht uitbetaalde bedragen onmiddellijk van de rekening halen en aan de CDVU terugstorten.

Begrafenisvergoeding

Waarover gaat het ?	44
Wie heeft recht op de begrafenisvergoeding ?	44
Wat is het bedrag van de begrafenisvergoeding ?	44
Moet de begrafenisvergoeding worden aangevraagd ?	45
Waar moet de aanvraag worden ingediend ?	45

Waarover gaat het ?

De nabestaanden kunnen bij het overlijden van een gerechtigde **op een rustpensioen** ten laste van de Staatskas, een vergoeding bekomen ter compensatie van de gedane begrafenskosten. De overlevingspensioenen geven geen recht op de uitbetaling van een begrafenisvergoeding.

Wie heeft recht op de begrafenisvergoeding ?

- de langstlevende echtgenoot (weduwe/weduwenaar, de niet uit de echt noch van tafel en bed gescheiden echtgenoot);
- of, bij ontstentenis: de erfgenamen in rechte lijn (ouders, kinderen, kleinkinderen) van de rechtgever;
- of, bij ontstentenis: elke derde persoon die bewijst dat hij de begrafenskosten heeft gedragen (dit kan zijn: broer of zus, de uit de echt gescheiden echtgenoot of de van tafel en bed gescheiden echtgenoot, een instelling,...).

Wat is het bedrag van de begrafenisvergoeding ?

- voor de langstlevende echtgenoot en de erfgenamen in rechte lijn is de begrafenisvergoeding gelijk aan het laatste bruto maandbedrag van het rustpensioen beperkt tot 2.346,62 EUR (bedrag op 1 januari 2011).
- voor de andere rechthebbenden is het bedrag van de vergoeding gelijk aan de werkelijk gedane kosten zonder evenwel het laatste bruto maandbedrag van het rustpensioen te overschrijden en steeds beperkt tot 2.346,62 EUR (bedrag op 1 januari 2011).

Begrafenisvergoeding

Moet de begrafenisvergoeding worden aangevraagd?

- de langstlevende echtgenoot (niet uit de echt noch van tafel en bed gescheiden echtgenoot) **ontvangt de begrafenisvergoeding automatisch** indien het overlevingspensioen ambtshalve (dus zonder aanvraag) werd toegekend.
- in alle andere gevallen **is een aanvraag vereist**.

Waar moet de aanvraag begrafenisvergoeding worden ingediend?

De aanvraag gebeurt door middel van het formulier "Begrafenisvergoeding". Dit aanvraagformulier kan u telefonisch bekomen bij het Contact Center van de PDOS op het telnr. 02 558 60 00 of via de website www.pdos.fgov.be (rubriek formulieren - overlevingspensioenen) en dient te worden opgestuurd naar:

Pensioendienst voor de overheidssector
Begrafenisvergoeding
Victor Hortaplein 40 bus 30
1060 Brussel

Veel gestelde vragen (FAQ)

---

1. Ik heb al een eigen rustpensioen en mijn echtgenoot is overleden. Kan ik kiezen voor het rustpensioen van mijn echtgenoot omdat dit hoger is?

Neen. Het rustpensioen is een persoonlijk recht en kan niet worden overgedragen tussen echtgenoten. Het eigen rustpensioen waarvoor men zelf heeft gewerkt, blijft bijgevolg altijd verworven.

U kan wel een overlevingspensioen aanvragen. Maar, het gelijktijdig genot van uw eigen rustpensioen met een overlevingspensioen is echter onderworpen aan cumulatieregels. Concreet betekent dit dat het totaal van beide pensioenen niet meer mag bedragen dan een bepaald bedrag.

Deze cumulatieregel geldt in ieder pensioenstelsel (werknemers, zelfstandigen, ambtenaren). De vaststelling van dit bedrag is echter verschillend per pensioenstelsel.

In de pensioenreglementering van de overheidssector is dit bedrag vastgesteld op 55% van de maximumwedde verbonden aan de laatste graad van de overleden echtgenoot, die in aanmerking wordt genomen bij de berekening van het overlevingspensioen. Op deze regel zijn er enkele uitzonderingen, die een kleinere vermindering mogelijk maken wanneer het totale bedrag van de pensioenen bepaalde grenzen niet overschrijdt.

Indien het totaal van uw eigen rustpensioen met het overlevingspensioen deze grens overschrijdt, wordt – kort samengevat – een vermindering toegepast volgens de volgende procedure:

- de betaling van het eigen rustpensioen blijft behouden;
- het overlevingspensioen wordt verminderd met het gedeelte dat het toegestane maximumbedrag overschrijdt.

Meer gedetailleerde informatie over deze complexe cumulatieregels kan u bekomen in onze Pensioenpunten of op het telefoonnummer 02/558 60 00.

Veel gestelde vragen (FAQ)

2. Heb ik als langstlevende echtgenoot recht op een begrafenisvergoeding ?

Ja, u heeft recht op een begrafenisvergoeding indien uw echtgenoot bij zijn overlijden een rustpensioen genoot dat werd beheerd door de PDOS.

Deze vergoeding wordt automatisch toegekend. Indien uw echtgenoot echter in actieve dienst is overleden, moet u zich hiervoor wenden tot de personeelsdienst van zijn werkgever.

3. Wordt de begrafenisvergoeding ook automatisch toegekend aan de kinderen (of eventueel aan andere personen) ?

Neen, hiervoor dient steeds een schriftelijke aanvraag worden ingediend. Het aanvraagformulier kan u telefonisch bekomen bij het Contact Center van de PDOS op het telnr. 02 558 60 00 of via de website www.pdos.fgov.be (rubriek formulieren – overlevingspensioenen).

4. Ik woon samen met mijn partner die een rustpensioen geniet van de PDOS. Heb ik later, bij zijn (haar) overlijden recht op een overlevingspensioen ?

Neen, in de huidige pensioenwetgeving wordt samenwonen, ook al is het bevestigd in een wettelijk samenlevingscontract, niet gelijk gesteld aan een huwelijk en verleent bijgevolg geen recht op een overlevingspensioen.

Veel gestelde vragen (FAQ)

5. Ik heb een overlevingspensioen en overweeg om te gaan samenwonen. Verlies ik dan mijn overlevingspensioen ?

Neen, enkel een nieuw huwelijk geeft reden tot schorsing van de uitbetaling van het overlevingspensioen, samenwonen niet.

6. Ik ben verschillende malen getrouwd geweest en ben opnieuw weduwe (weduwenaar). Heb ik recht op alle overlevingspensioenen uit hoofde van het overlijden van mijn echtgenoten ?

Neen, de PDOS zal nagaan welk het voordeligste overlevingspensioen voor u is.

7. Na mijn echtscheiding ben ik hertrouwd en heb dus geen recht op het overlevingspensioen van mijn ex-echtgenoot. Heeft mijn minderjarig kind uit het huwelijk met mijn ex-echtgenoot dan geen rechten op een eventueel gedeelte van het overlevingspensioen ?

Ja, in bepaalde gevallen kan uw minderjarig kind recht hebben op een gedeelte van het overlevingspensioen. Dit overlevingspensioen kan zelfs tot de leeftijd van 25 jaar worden uitbetaald zolang er recht is op kinderbijslag.

Zolang de PDOS echter een overlevingspensioen uitkeert aan een minderjarige wees zullen de beroepsinkomsten (of het vervangingsinkomen) van de langstlevende echtgenoot in aanmerking worden genomen voor de toepassing van de cumulatieregels.

Veel gestelde vragen (FAQ)

8. Mag ik naast mijn overlevingspensioen aan vrijwilligerswerk doen ?

Ja, dit mag mits een voorafgaande verklaring aan de PDOS. Bij uw verklaring voegt u een attest van de betrokken organisatie of instelling waaruit blijkt dat het om onbezoldigd vrijwilligerswerk gaat. Indien u de terugbetaling ontvangt voor de werkelijke gedane kosten die u als vrijwilliger heeft gemaakt, moet u dat eveneens meedelen aan de PDOS aan de hand van een attest of een kopie van het betalingsdocument. Indien dit bedrag niet hoger ligt dan 30,82 EUR (bedrag vastgesteld voor 2011) per dag en 1.232,92 EUR per jaar (bedrag vastgesteld voor 2011), dan is dit bedrag niet belastbaar en zal deze vergoeding inzake cumulatie niet in aanmerking worden genomen.

9. Worden inkomsten uit de verhuur van een huis of appartement in aanmerking genomen voor de cumulatiereglementering van een overlevingspensioen met beroepsinkomsten ?

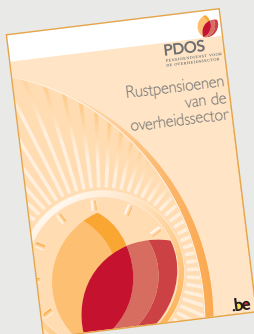
Neen, deze inkomsten vloeien niet voort uit een beroepsbezigheid en vallen daarom buiten de bedoelde cumulatiewetgeving.

De andere brochures van de PDOS

De PDOS geeft eveneens drie andere brochures uit :

- Rustpensioenen van de overheidssector ;
- De loopbaanonderbreking en afwezigheidsperiodes.
Wat is de invloed ervan op mijn pensioen ?;
- Cumulatie van pensioenen van de overheidssector met een beroeps- of vervangingsinkomen.

Deze brochures kunnen gratis worden besteld bij de Pensioen- dienst voor de overheidssector, Victor Hortaplein, 40 bus 30 in 1060 Brussel (tel : 02 558 60 00 of per e-mail : cc@pdos.fgov.be). U kan ze tevens consulteren op onze website : www.pdos.fgov.be rubriek "publicaties"

Rustpensioenen van de overheidssector

Deze brochure geeft u informatie over uw pensioenrecht, over de berekening van uw pensioenbedrag en over welke formaliteiten u moet vervullen om uw pensioen aan te vragen.

De loopbaanonderbreking en afwezigheidsperiodes. Wat is de invloed ervan op mijn pensioen ?

In deze brochure leest u welke de gevolgen zijn op de berekening van uw pensioen indien u beslist uw loopbaan te onderbreken door het nemen van periodes van loopbaanonderbreking of andere bepaalde verloven.

U vindt er eveneens praktische richtlijnen omtrent de validering van periodes van loopbaanonderbreking.

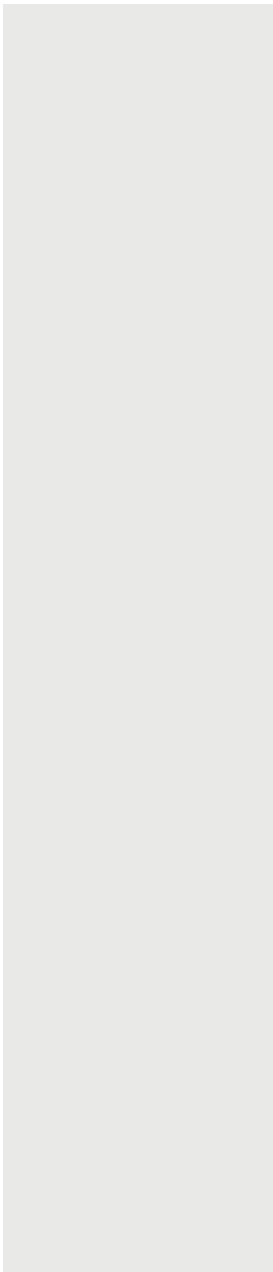
Cumulatie van pensioenen van de overheidssector met een beroeps- of vervangingsinkomen

Het samengaan of de cumulatie van een pensioen met een beroepsinkomen of een vervangingsinkomen kan een belangrijke weerslag hebben op de uitbetaling van uw pensioen. Deze brochure heeft als doel u een algemeen overzicht te geven van de gevolgen van een cumulatie.

Nota's

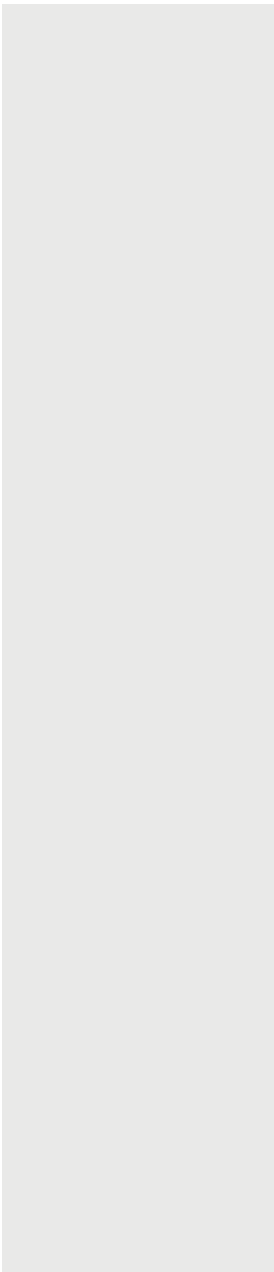

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page.

Nota's

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page.

Pensioendienst voor de overheidssector • PDOS
Victor Hortaplein 40 bus 30 • 1060 Brussel
tel: +32(0)2 558 60 00 • fax: +32(0)2 558 60 10
cc@pdos.fgov.be • www.pdos.fgov.be